

VALDIS BUŠS 2017

1. STARPTAUTISKAIS GLEZNIECĪBAS PLENĒRS
THE 1ST INTERNATIONAL PAINTING PLEIN AIR
“VALDIS BUŠS 2017”

Valdis Bušs / Viļaka / kartons, eļļa / cardboard, oil, 64x80 cm, 1973
Viļakas pašvaldības mākslas kolekcija / Art Collection of Viļaka Municipality

Viļaka. Latgale. Tieši dzimtās puses kolorīts lika atklāties Mākslinieka talantam, un turpmākās dzīves laikā tas kā galvenais motīvs caurvij Valda Buša daiļradi. Tamdēļ plenēra norises vieta ir likumsakarīga.

Dažiem šis plenērs būs iepazīšanās ar Mākslinieku, bet citiem – gaidīta atkalredzēšanās. Ja māksla tik tiešām ir vienīgais ceļš uz nemirstību, būtu gods, ka dalībnieki šo tikšanos ar Valdi Bušu atcerētos kā būtisku soli savā ceļā uz izcilību.

Bušu ģimene

Viļaka. Latgale. The unique atmosphere of his birthplace nurtured Valdis Bušs artistic talent and remained a central theme in the Artist's creative work throughout his lifetime. Therefore, choice of venue for the plein air was very natural.

For some, this plein air will be the first meeting with the Artist, for others – a long-awaited reunion. If, indeed, art is the only way to immortality, we will be greatly honoured if plein air participants subsequently remember this meeting with Valdis Bušs as a significant step on their way towards excellence.

The Bušs Family

2017. gada 12.–26. jūlijā Viļākā notika starptautiskais glezniecības plenērs “Valdis Bušs 2017”, ko organizēja Viļakas novada dome sadarbībā ar Daugavpils Marka Rotko mākslas centru.

Idejas iedīgli par starptautiska notikuma organizēšanu mākslinieka dzimtajā pusē nebūt nav tik seni, un par šīs idejas realizācijas pirmajiem soļiem jāpateicas mākslinieka ģimenei, īpaši dēlam Ilmāram Bušam.

Starptautiskais glezniecības plenērs tika izsludināts 2016. gada decembrī. 2017. gada marta sākumā dalībai plenērā pieteicās 56 mākslinieki no dažādām pasaules valstīm. Starptautiskā žūrija atbilstoši plenēra nolikumam noteica sešus dalībniekus, kas ar savu veikumu godināja izcilā mākslinieka piemiņu un uzsāka veidot Viļakas novada pašvaldības glezniecības darbu kolekciju iespējamam nākotnes projektam – piemiņas vietai – Valda Buša mājai. Paralēli Viļakas pašvaldība darbojās pie finansējuma piesaistes, kas garantēja kvalitatīvu starptautiska kultūras projekta realizēšanu reģionā.

Pirmajā starptautiskajā glezniecības plenērā piedalījās Frančesko Pojāna (*Francesco Poiana*, Itālija), Jans Valīks (*Ján Valík*, Slovākija), Guna Millersone (Latvija), Emēke Fabiāna (*Emőke Fábián*, Ungārija/Rumānija), Giedre Riškute (*Giedrė Riškutė*, Lietuva) un Fransisko Diass Munjoss (*Francisco Díaz Muñoz*, Spānija).

Plenēra norise būtu citāda, ja par Valda Buša diālradi un kolekcijas apkopošanu nerunātu un ar to nedarbotos mākslas zinātniece un biedrības “Sidegunde” biedre Edvarda Šmite, kā arī “Sidegundes” vadītāja Helēna Medne. Plenērs Viļakas novadā arī būtu atšķirīgs bez pašvaldības projektu vadītājas Vinetas Zeltkalnes projektu darba un klātbūtnes projekta laikā. Veiksmīgam projekta sākumam un pirmajiem rezultātiem svarīga ir Viļakas novada pašvaldības un tās priekšsēdētāja Sergeja Maksimova iniciatīva un uzņēmība. Kultūrtelpas un novadu sadarbības kontekstā nozīmīga ir nemateriālās kultūras ekspertes, Balvu centrālās bibliotēkas direktores Rutas Cibules iesaistīšanās projektā, kā arī plenēra starptautiskās žūrijas komisijas locekles, Balvu mākslas skolas direktores Elītas Teļānes padarītais darbs, no nākamā gada plenēru pārņemot savā kuratoriālajā pārraudzībā.

Klāt esot V. Buša ģimenei, 2017. gada 25. jūlijā Viļakas Kultūras un radošo industriju centrā (Klostera ielā 1, Viļākā) tika atklāta starptautiskā glezniecības plenēra “Valdis Bušs 2017” izstāde. Vēlāk kolekcija turpina ceļu pa citām izstāžu zālēm Latvijā un ārvalstīs.

Māris Čačka, kurators

Valdis Bušs dzimis 1924. gada 25. jūlijā Balvu rajona Susāju pagasta Pokševas ciemā. Mākslinieks savas dzīves laikā vienmēr bija uzsvēris dzimtās saknes, piederību Latgalei, neraugoties uz to, ka viņa jaunrades un dzīves garākais posms noritējis galvenokārt Jūrmalā, virzot un kurbulējot mākslas procesus kūrortpilsētā. Zīmīgi, ka mākslinieku nekad nav aizrāvis marīnisms. Savu rokrakstu viņš stingri, pārliecinoši un brīvi ir veidojis galvenokārt abstraktā ainavu glezniecības žanrā. Neraugoties ne uz mainīgo politisko situāciju dažādajos laikos, ne uz citiem dzīves notikumiem, viņš vienmēr ir bijis tiešs, reizēm skarbs un pārliecināts par pareizā ceļa gājumu. Mākslinieks labprāt uzturēja saikni ar dzimto pusi, atklājot personālizstādes Ziemeļlatgalē, tāpēc ir būtiski turpināt paša mākslinieka vēlēšanos, viņa darbus veidot pieejamus sabiedrībai Latgalē un celt godā gleznotāja Valda Buša piemiņu un popularizēt mākslas procesus Latgales reģionā.

From 12 to 26 July 2017 Viļaka hosted the 1st International Painting Plein Air “Valdis Bušs 2017”, organised by Viļaka County Council in cooperation with Daugavpils Mark Rothko Art Centre.

The idea to organise an international art event near the artist's birthplace is relatively new, and the first steps towards it were greatly facilitated by the artist's family, especially by his son Ilmārs Bušs.

The 1st International Painting Plein Air was announced in December 2016. By March 2017, 56 applications were received from different parts of the world. In keeping with plein air regulations, an international jury selected six participants, who came to pay homage to the memory of the outstanding artist and start the painting collection of Viļaka county council, conceived as a repository of artwork for a possible future project – a memorial cottage of Valdis Bušs. At the same time, Viļaka County Council worked to secure funding for this high-quality international cultural project of major regional importance.

Among participants of the 1st International Painting Plein Air were Francesco Poiana (Italy), Jan Valík (Slovakia), Guna Millersone (Latvia), Emőke Fábrián (Hungary/Romania); Giedre Riskute (Lithuania) and Francisco Diaz Munoz (Spain).

The plein air would have run very differently, had not the need to create a comprehensive collection of artwork by Valdis Bušs been vocally and practically addressed by Ms Edvarda Šmite – art historian and member of association “Sidegunde”, and Ms Helēna Medne – chair of the said association. The plein air in Viļaka County would also have been different without the input of Ms Vineta Zeltkalne – project manager at Viļaka County Council. Crucial to successful launch of the project and reaching its first milestones was the initiative and enterprise of Viļaka County Council under the leadership of alderman Mr Sergejs Maksimovs. Key to maintaining productive inter-county cooperation and building a rich cultural space across county borders was the contribution of Ms Ruta Cibule – expert of nonmaterial culture and director of Balvi Central Library, and Ms Elita Teilāne – jury member of the international painting

plein air “Valdis Bušs 2017” and head of Balvi Art School who, as of next year, will take over curatorial duties for the plein air.

With Valdis Bušs' family present, the exhibition of the 1st International Painting Plein Air “Valdis Bušs 2017” was opened on 25 July 2017 at Viļaka Centre for Culture and Creative Industries (1 Klostera Street, Viļaka). The collection has now begun its tour of galleries in Latvia and abroad.

Māris Čačka, curator

Valdis Bušs was born on 25 July 1924 in Pokševa village of Susāji Parish in Balvi District. Throughout his life, the artist repeatedly emphasised the importance of family roots and his sense of belonging to Latgale, although his longest active period was mainly spent in Jūrmala, driving artistic processes in this busy resort town. Curiously enough, Valdis Bušs never became a dedicated marine artist. His artistic style was developed in predominantly abstract landscape painting, and this development was steady, convincing and remarkably free. Regardless of changing political systems and other fluctuations, the artist remained direct, sometimes positively blunt, yet always unshakably certain of the rightness of his chosen path. He maintained strong ties with his birthplace, opening a number of one-man shows in Northern Latgale. That is why it is essential to fulfil the artist's wish of making his work publicly accessible to the people of Latgale, to honour his memory and advance meaningful artistic processes of major regional importance.

Sergeja teksts

Francesco Poiana

(Itālija / Italy)

Mani galvenokārt interesē zīmēšana kā visu vizuālo mākslu pamats. Es zīmēju, kopš sevi atceros. Mani saista tieši novērojumi, dzīvo modeļu zīmēšana un jaunas tēlu interpretācijas un izgudrojumi, smeloties iedvesmu vizuālajās mākslās, no kino līdz teātrim, kur attiecīgie tēli kļūst par ieganstu iekšējās jūtu pasaules izpētei.

Manas metodes pamatā ir dabas parādību empīriski novērojumi un grafiska transkripcija – zīmulis ir rasētāja seismogrāfs. Šīs pieejas pamatā ir nepārtraukta zīmējumu un akvareļu skiču vākšana, strādājot ar 19. gadsimta meistarų iecienīto 'lidojošās skices' metodi. Taču es ar vārdu 'skice' apzīmēju pabeigtu darbu, nevis vienkārši uzmetumu.

The core of my interest is focusing in the drawing as foundation of all the visual arts. I've been drawing since I can remember, my interests lie in direct observation, life drawing and the interpretation and invention of new images from cinema to theatre, in which referring images become a pretext for the investigation of inner feelings.

My method is based on empirical observation of natural phenomena and graphical transcription – the pencil is the seismograph of the draftsman. The foundation of this approach is daily collection of drawings and watercolour sketches, working with the 'Flying Sketch' method of 19th century-masters. However, I use the term 'sketch' to denote finished work rather than just a study.

Francesco Poiana (Itālija / Italy)

TIE IET, TIE NĀK, REIZĒM ATGRIEŽAS / THEY GO, THEY COME, SOMETIMES COME BACK

audekls, akrils / acrylic on canvas, 70x200 cm, 2017

Vīļakas pašvaldības mākslas kolekcija / Art Collection of Viļaka Municipality

Francesco Poiana (Itālija / Italy)

SPOGULIS IR LOGS II / THE MIRROR IS A WINDOW II

stikls, akrils / acrylic on glass, 100x110 cm, 2017

Vīļakas pašvaldības mākslas kolekcija / Art Collection of Viļaka Municipality

Francesco Poiana (Itālija / Italy)

SPOGULIS IR LOGS I / THE MIRROR IS A WINDOW I

stikls, akrils / acrylic on glass, 110x150 cm, 2017

Vīļakas pašvaldības mākslas kolekcija / Art Collection of Vīļaka Municipality

Jan Valik

(Slovākija / Slovakia)

Kā atmiņas, sajūt un mākslas vēsturē tik būtiskā diženuma motīva saplūsmē glezniecība ir gan vieta, gan notikums. Mani darbi ir piemērs atvērtajām un plūstošajām attiecībām starp sastapšanos ar realitāti un iztēli. Ainava Viļakas tuvumā dāvāja man iedvesmu un idejas un lika justies tā, it kā ainavas gleznošanas iespēju klāsts būtu neizsmeļams un bezgalīgs. Laikapstākļu maiņas izraisītās izmaiņas Latvijas ainavā drīz kļuva par manu lielāko iedvesmas avotu, un es centos gleznot uz robežas starp uztveri un abstrakciju. Šī pastāvīgā krāsu, formu un noskaņu kustība šķietami nāca no aizlaikiem un lika man meklēt jaunus gleznieciskās izteiksmes veidus. Tā atmodināja manu iztēli attiecībā uz ainavu, un es ceru, ka manas gleznas līdzīgi ietekmēs arī citus.

As a fusion of memory and senses and an art historical motive of the sublime, painting is both a place and an event. My works move in an open and fluid space of encountering reality and imagination. Landscape around Vilaka supplied me with inspiration and ideas, so I felt as if the possibilities of painting a landscape were bottomless and unlimited. Changes of weather in the Latvian landscape soon became the biggest influence in my work and I was seeking a painting at the edge of perception and abstraction. This constant movement in colour, shapes and atmosphere seemed to come from beyond time and pushed new ways for my brushwork. It triggered my imagination about the landscape, and, I hope, paintings will have a similar effect on others too.

Jan Valik (Slovākija / Slovakia) →

GAISMA AUGU DĀRZĀ / LIGHT OF A HERBAL GARDEN

audekls, eļļa / oil on canvas, 50x50 cm, 2017

Viļakas pašvaldības mākslas kolekcija / Art Collection of Viļaka Municipality

JAN VALIK
2017

Jan Valik (Slovākija / Slovakia)

LAIKAPSTĀKĻI STARP 16. UN 17. GADSIMTU / WEATHER ON THE EDGE OF 16TH AND 17TH CENTURY
audekls, eļļa / oil on canvas, 120x150 cm, 2017

Daugavpils Marka Rotko mākslas centra kolekcija / Daugavpils Mark Rothko Art centre collection

Jan Valík (Slovākija / Slovakia)

MEŽA MŪZIKAS RITMS / RHYTHM OF A FOREST MUSIC

audekls, eļļa / oil on canvas, 70x100 cm, 2017

Vīļakas pašvaldības mākslas kolekcija / Art Collection of Vīļaka Municipality

Guna Millersone

(Latvija / Latvia)

Plenērs – tā ir satikšanās. Ar Latvijas dabu, ar citu zemju māksliniekiem, ar Ziemeļlatgales cilvēkiem, kuri vēlas savā novadā radīt kultūras notikumus, ar kuriem izcelt savas puses izcilos māksliniekus, lepoties ar tiem. Valdis Bušs, kuru labi pazinu, šajā vasarā arī būtu laimīgs un, iespējams, gleznotu to pašu, ko es - Latgales dzelteno rapšu laukus kontrastā ar zili violeto ugunspuķu pilnajiem grāvjiem...

Plein air painting is a meeting. With Latvian nature, with artists from abroad, with the people of Northern Latgale, who wish to create significant cultural events in their region – occasions to single out outstanding local artists and proudly celebrate their achievements. Valdis Bušs, whom I knew very well, would have been happy this summer. Quite possibly, he would have painted the same things I did – Latgalian canola fields, so richly yellow against the mauve of willowherb in roadside ditches...

Guna Millersone (Latvija / Latvia)

DIPTIHS "RAPŠI UN UGUNSPUKES" / DYPTICH "..."

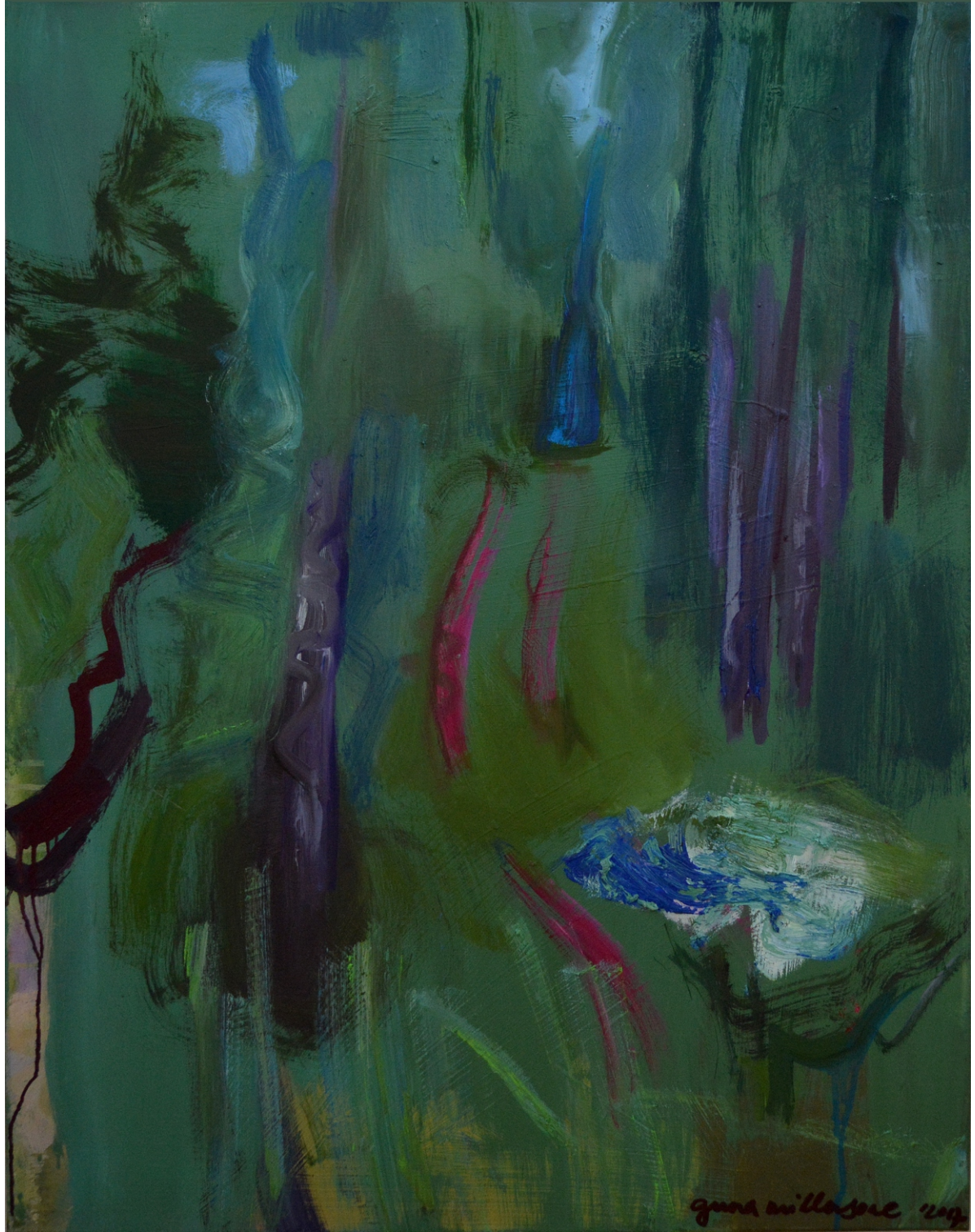
audekls, eļļa / oil on canvas, 100 x 80 cm, 100x120 cm, 2017

Daugavpils Marka Rotko mākslas centra kolekcija / Daugavpils Mark Rothko Art centre collection

Guna Millersone (Latvija / Latvia)
BALKANU DĀRZS / BALKANI GARDEN
audekls, eļļa / oil on canvas, 60x75 cm, 2017
Viļakas pašvaldības mākslas kolekcija / Art Collection of Viļaka Municipality

Guna Millersone (Latvija / Latvia) →
BALKANU MEŽS / BALKANI FOREST
audekls, eļļa / oil on canvas, 90x70 cm, 2017
Viļakas pašvaldības mākslas kolekcija / Art Collection of Viļaka Municipality

Emőke Fábián

(Ungārija, Rumānija / Hungary, Romania)

Plenērs sākas ar vietas izvēli ainavā. Šī telpa tad kļūst par mākslinieka dzīvesvietu: pēc iekārtošanās tiek izpētīta apkārtnē, atklāta vide, un attiecīgā vieta kļūst par personisku teritoriju – par mājvietu radīšanas procesam. Kad darbs ir pabeigts, apmierinājumam piejaucas skumjas. Galarezultāts ir šī plašās Pasaules stūrīša ierosināto jūtu un pārdomu personisks atveids. Gleznošana plenērā ir dziļi intīma norise, caur kuru Pasaules fragments kļūst par daļu no mākslinieka būtības.

Plein air painting starts with choosing a place in the landscape. This space becomes a habitat for the artist: after settling in, the surroundings are being explored, the environment discovered, and the site becomes a personal territory, a home for creation. When the work is done, satisfaction is mixed with sadness. The final image is the personal relic of feelings and thoughts activated by that certain corner of the wide World. Plein air painting is a profoundly intimate act through which a fragment of the World becomes part of the self.

Emőke Fábián (Ungārija, Rumānija / Hungary, Romania) →

MEŽA PLAŠUMS / FOREST SPACE

audekls, eļļa / oil on canvas, 100x100 cm, 2017

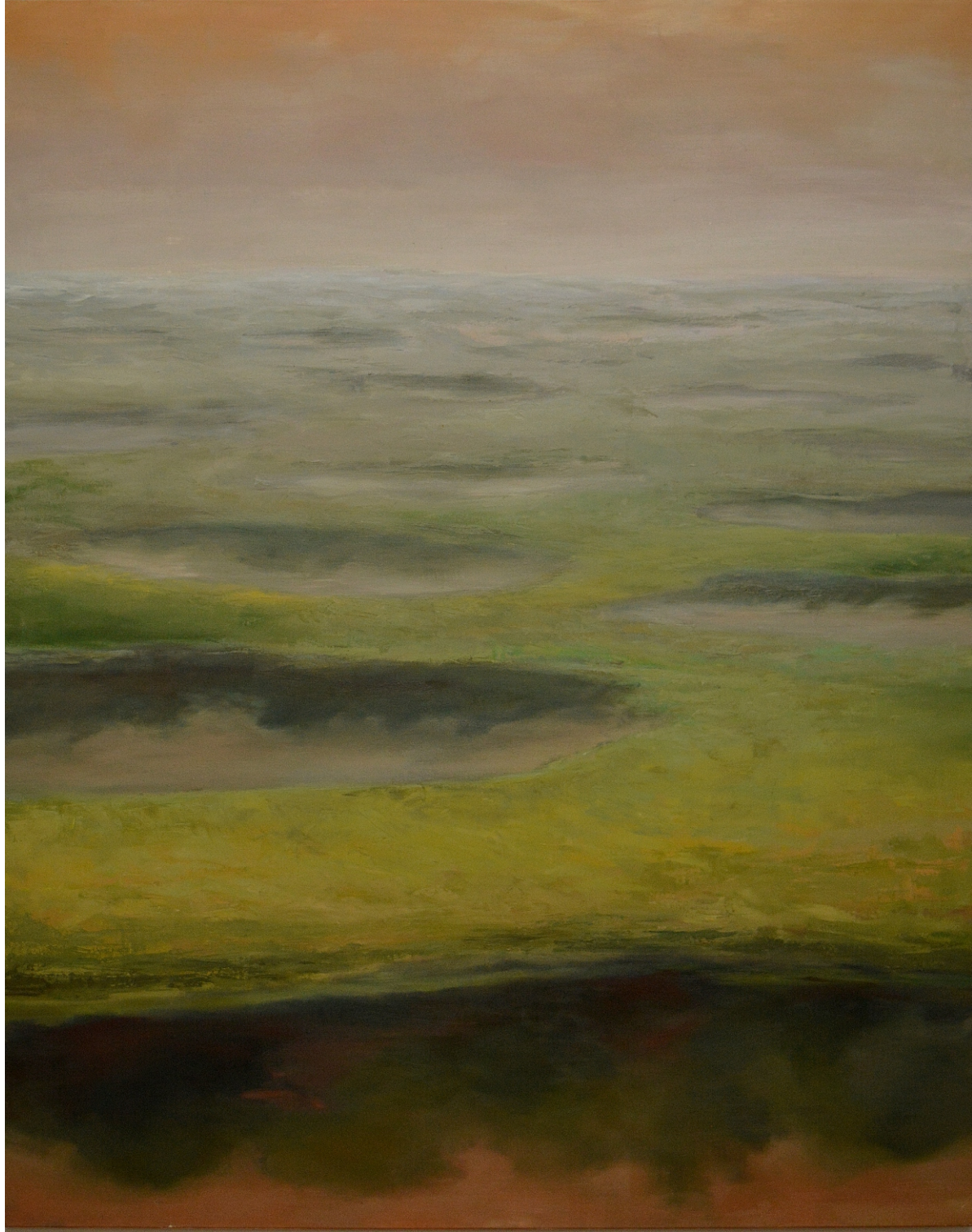
Viljākas pašvaldības mākslas kolekcija / Art Collection of Viljaka Municipality

Emőke Fábián (Ungārija, Rumānija / Hungary, Romania)
AR EZERIEM SAŠĶELTĀ AINAVA / LANDSCAPE DIVIDED BY LAKES
audekls, eļļa / oil on canvas, 100x120 cm, 2017
Viļakas pašvaldības mākslas kolekcija / Art Collection of Viļaka Municipality

Emőke Fábián (Ungārija, Rumānija / Hungary, Romania) →
DABĪGS MEŽS / GHOST FOREST
audekls, eļļa / oil on canvas, 150x120 cm, 2017
Daugavpils Marka Rotko mākslas centra kolekcija / Daugavpils Mark Rothko Art centre collection

Giedrė Riškutė

(Lietuva / Lithuania)

Mani interesē iespēja piedalīties šajā atceres simpozijā, kas veltīts slavenā Latvijas mākslinieka VALDA BUŠA piemiņai. Es mīlu Latviju. Un vēlētos piedalīties simpozijā ar saviem darbiem.

„Mani iedvesmo plašas, atklātas vietas, īpaši jūras tuvumā. To krāsas un mainīgā noskaņa. Mana krāsu palete ir samērā pieklusināta, maiga un nedienvidnieciska.”

Mākslas kritiķe Jurgita Ludavičienė manus darbus raksturo šādi: „Pret abstraktiem elementiem autore izturas ārkārtīgi jūtīgi un maigi: punkti, otas vilcieni, traipi un pārtrauktas līnijas tiek it kā ietītas ģirbošā pustoņu segā... Autores lietotās smalkās nokrāsas liek atcerēties franču literatūru, piemēram, Gistava Flobēra romānā „Bovarī kundze” aprakstīto lietussargu „baloža krūtežās krāsā”.

I am interested in this tribute symposium, which is dedicated to the memory of the famous Latvian artist VALDIS BUŠS. I love Latvia. I would like to contribute to the symposium with my artwork.

“I am inspired by vast, open spaces, especially near the sea. By their colours and changing moods. My colour palette is somewhat toned-down, soft, and un-southern.”

Art critic Jurgita Ludavičienė has this to say about my work: “Abstract elements are treated by this author with sensitivity and tenderness: dots, dashes, spots and interrupted lines are sort of rolled into a blanket of rippling undertones... With their subtlety, the shades used by the author allude to French literature, for instance, to Gustave Flaubert's description of umbrella “...the colour of a pigeon's breast...” in his novel “Madame Bovary”.

Giedrė Riškutė (Lietuva / Lithuania) →

ZILGANĀIS / BLuish

audekls, eļļa / oil on canvas, 100x100 cm, 2017

Viljaka pašvaldības mākslas kolekcija / Art Collection of Viljaka Municipality

S. R. Skutumpah
2011

Giedrė Riškutė (Lietuva / Lithuania)

ZAĻGANAIS / GREENISH

audekls, eļļa / oil on canvas, 100x100 cm, 2017

Vīļakas pašvaldības mākslas kolekcija / Art Collection of Vīļaka Municipality

Giedrė Riškutė (Lietuva / Lithuania)

BĀLGANAIS / WHITISH

audekls, eļļa / oil on canvas, 100x100 cm, 2017

Vīļakas pašvaldības mākslas kolekcija / Art Collection of Vīļaka Municipality

Francisco DÍAZ MUÑOZ

(Spānija / Spain)

„Āra gleznošanas seansi, piezīmes, skices, diagrammas... tas viss nosaka darbu ārpus studijas. Tāpēc ainavā es saskatu ideālu kontekstu šādai radošai izpausmei. Un bezgalīgu jūtu un emociju avotu: krāsas, nianses...”

“Outdoor painting sessions, notes, sketches, diagrams... configure the field work. Thus I find in the landscape the ideal context for its expression. An endless source of feelings and emotions: the colour, the nuances...”

Francisco Díaz Muñoz (Spānija / Spain) →

BEZ NOSAUKUMA / UNTITLED

audekls, jaukta tehnika / mix media on canvas, 100x100 cm, 2017

Daugavpils Marka Rothko mākslas centra kolekcija / Daugavpils Mark Rothko Art centre collection

Francisco Díaz Muñoz (Spānija / Spain)

LILIJU SPILVENI vai ŪDENSROŽU LAPAS / LILY PADS

audekls, eļļa / oil on canvas, 2x50x50 cm, 2017

Vīļakas pašvaldības mākslas kolekcija / Art Collection of Vīļaka Municipality

Francisco Díaz Muñoz (Spānija / Spain) →

RĀMUMS / PLACIDITY

audekls, eļļa / oil on canvas, 120x120 cm, 2017

Vīļakas pašvaldības mākslas kolekcija / Art Collection of Vīļaka Municipality

1. STARPTAUTISKAIS GLEZNIECĪBAS PLENĒRS "VALDIS BUŠS 2017"

2017. gada 12. – 25. jūlijs, Viļaka

THE 1ST INTERNATIONAL PAINTING PLEIN AIR „ VALDIS BUŠS 2017”

2017 July 12 to 25, Vilaka

Plenēra katalogs / Plein air catalogue

Kurators / Curator -

Redaktors / Editor - Valentīns Petjko

Teksts / Text -

Foto / Photo -

Dizains / Design - Elīna Locika

Tulkojums angļu valodā / Translation to English - Inga Gedžūne

Korektori / Proofreaders - Jana Taperte (latviešu val./Latvian), Inga Gedžūne (angļu val./English)

Plenēra dalībnieku atlases komisija:

Māris Čačka– mākslinieks, plenēra kurators, DMRMC
Valentīns Petjko– mākslinieks, mākslas teorētiķis, DMRMC
Ninet Kesser – gleznotāja, profesore (Turcija)
Ričardas Garbačiauskas– gleznotājs, profesors (Lietuva)
Silva Veronika Linarte– gleznotāja (Latvija)
Elita Teilāne – māksliniece, Balvu mākslas skolas direktore

Committee for selection of the Plein Air participants:

Māris Čačka– artist, curator of the Plein Air, DMRAC
Valentīns Petjko– artist, art theorist, DMRAC
Ninet Kesser – artist, professor (Turkey)
Ričardas Garbačiauskas– artist, professor (Lithuania)
Silva Veronika Linarte– artist (Latvia)
Elita Teilāne – an artist, director of Balvi School of Arts

Vāka ilustrācija / Cover illustration:

Francisco Díaz Muñoz (Spānija / Spain) RĀMUMS / PLACIDITY (fragments / fragment)

audekls, eļļa / oil on canvas, 120x120 cm, 2017, Viļakas pašvaldības mākslas kolekcija / Art Collection of Viļaka Municipality

Šis projekts tiek realizēts ar Latgales reģiona attīstības aģentūras, Valsts kultūrkapitāla fonda un A/S Latvijas valsts meži finansiālu atbalstu.

Izdevējs / Publisher - Daugavpils Marka Rothko mākslas centrs / Daugavpils Mark Rothko Art centre

www.rothkocenter.com

Iespiests / Printed - Dardedze Hologrāfija

ISBN: 978-9934-535-56-7

